

27 mei 2019
Auteur: Petra Klapwijk

Onderzoek pensioenstakingen: AOW-leeftijd op 66 jaar?

Samenvatting

Publiek achter stakingen en AOW-leeftijd van 66 jaar

De stakingen voor 'een beter pensioen' die door de vakbonden zijn afgekondigd kunnen rekenen op veel steun. Dit blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 27.000 mensen. Tweederde (69 procent) wil dat de AOW-leeftijd voorlopig 66 jaar blijft.

Op dinsdag 28 mei is er een grote staking in het openbaar vervoer en woensdag 29 mei volgen andere sectoren. Inzet van de vakbonden is het bevriezen van de pensioenleeftijd op 66 jaar. Pas als het kabinet dit toezegt willen de bonden in het pensioenoverleg verder praten over de toekomst van ons pensioenstelsel. Eind vorig jaar liep dit overleg vast. De AOW-leeftijd gaat nu naar 67 jaar in 2021 en stijgt daarna mee met de levensverwachting.

Begrip voor stakingen

Driekwart (74 procent) van de ondervraagden heeft begrip voor de algemene staking. Ze vinden het goed dat er zo meer druk gezet wordt op het pensioenoverleg met het kabinet. Het duurt ze veel te lang voordat er een akkoord komt over zoiets belangrijks als de pensioenleeftijd. Ook voor de OV-staking is begrip (59 procent). Onder mensen die wekelijks met het openbaar vervoer reizen is dat even hoog.

Kiezers coalitie willen ook 66 jaar

Het kabinet is nu aan zet om samen met de vakbonden en de werkgevers tot een pensioenakkoord te komen. Er is een groot draagvlak voor het bevriezen van de pensioenleeftijd op 66 jaar onder de kiezers. De achterbannen van alle politieke partijen zijn in meerderheid voor.

Ook onder de kiezers van coalitiepartijen VVD (52 procent), CDA (67 procent), D66 (54 procent) en CU (57 procent) is de grootste groep hier voorstander van. Bij de andere grote partijen is dat vaak nog hoger: PVV (85 procent), SP (76 procent), Forum voor Democratie (73 procent), PvdA (70 procent), GroenLinks (53 procent).

Gewerkte jaren

Veel deelnemers geven aan dat je beter naar het aantal gewerkte jaren van iemand kunt kijken dan naar de leeftijd. 45 jaar wordt hierbij vaak genoemd. Ouderen geven zelf ook aan dat het hen vaak zwaar valt om alle nieuwe ontwikkelingen nog bij te benen na hun 60-ste.

Mensen die tegen hun pensioen aan zitten zeggen bovendien onzeker te worden van alle veranderingen rond de pensioenen van de afgelopen jaren. "De VUT is afgeschaft, ik moet opeens werken tot 67 en de hoogte van mijn pensioen is ook al onzeker. Ik weet niet meer waar ik aan toe ben", zegt een ondervraagde.

Uitzondering voor zware beroepen

Voor zware beroepen ligt de pensioenleeftijd nu al veel te hoog, zeggen veel mensen. Acht van de tien (84 procent) zijn er in principe voor dat mensen met een fysiek of psychisch zwaar beroep eerder kunnen stoppen met werken zonder dat ze daar financieel nadeel van ondervinden. Werken in de bouw, verpleegkundigen, ambulance personeel, politie en militairen, de geestelijke gezondheidszorg en het onderwijs worden hier het meest genoemd.

Vragenlijst en uitslagen

'AOW-leeftijd bevroren op 66 jaar'

AOW-leeftijd

Het kabinet praat met werkgevers en werknemers over de hervorming van ons pensioenstelsel. Dit overleg liep eind vorig jaar stuk, maar het doel is nog steeds om voor de zomervakantie tot een akkoord te komen. De vakbonden willen alleen verder praten als vóór 1 juli besloten wordt dat de AOW-leeftijd waarop je kan stoppen met werken voorlopig 66 jaar blijft. Om deze eis kracht bij te zetten hebben ze stakingen aangekondigd.

Zoals het nu is geregeld stijgt de AOW-leeftijd naar 67 jaar in 2021. Daarna volgt die de gemiddelde levensverwachting: voor ieder jaar dat Nederlanders langer leven, moeten we een jaar langer werken. Bevriezing op 66 jaar tot 2021 zou 2 miljard extra kosten volgens het CPB.

Wat moet er volgens jou gebeuren met de pensioenen tot 2021?

Meestijgen met de levensverwachting tot 67 jaar: 26%

Bevroren op 66 jaar: 69%

Weet niet / geen mening: 5%

'We moeten kijken naar het aantal gewerkte jaren, niet naar leeftijd.'

'Ik ben een bouwvakker van 61 jaar en ik kan nauwelijks meer bukken. De komende jaren zal ik me regelmatig ziek moeten melden.'

Begrip voor staking

Uitzondering voor zware beroepen

Heb je er wel of geen begrip voor dat vakbonden en werknemers gaan staken voor het bevroren van de pensioenleeftijd?

Wel begrip: 74%

Geen begrip: 24%

Weet niet / geen mening: 2%

Uitzondering zware beroepen

Als mensen voor de pensioenleeftijd stoppen met werken krijgen ze minder pensioengeld uitgekeerd.

Voor mensen met fysiek en psychisch zware beroepen kan het een probleem zijn om tot de wettelijke pensioenleeftijd door te werken. Er is nu discussie of zij eerder kunnen stoppen en toch hun volledige pensioen krijgen.

Volgens tegenstanders gaat dit te veel geld kosten.

Los van de precieze uitwerking: ben je er in principe voor of tegen dat mensen met een fysiek of psychisch zwaar beroep eerder kunnen stoppen met werken en toch hun volledige pensioen krijgen?

Voor: 84%

Tegen: 11%

Weet niet / geen mening: 5%

Stel dat er een regeling komt dat mensen met een fysiek of psychisch zwaar beroep eerder kunnen stoppen met werken en toch hun volledige pensioen krijgen.

Voor welke beroepen zou dat volgens jou moeten gelden?

Fysiek zware beroepen en beroepen met een grote verantwoordelijkheid voor veiligheid en patiënten worden hier het meest genoemd:

- bouw, bouwvakkers, stratenmakers
- ambulance, verpleegkundigen, zorg
- politie, militairen
- geestelijke gezondheidszorg
- onderwijs, leraren

Staken in het openbaar vervoer

Begrip voor OV-staking

Onderstaande vraag is gesteld aan de deelnemers die een baan hebben .
Als je kijkt naar je huidige functie: denk je dat je fysiek en mentaal in staat bent door te werken tot minimaal 67 jaar? of niet?

Ja: 40%

Nee: 49%

Weet niet / geen mening: 10%

Staking in het openbaar vervoer

Nu volgen een paar vragen over de staking in het OV. Op dinsdag 28 mei gaat het openbaar vervoer grotendeels plat. Werknemers bij de NS, het stadsvervoer in de grote steden en een groot deel van het streekvervoer gaan dan staken voor een beter pensioen.

Net als bij de andere stakingen is de inzet van de vakbonden om de pensioenleeftijd te bevriezen op 66 jaar. Tegenstanders vinden dat pensioenen moeten meestijgen met de levensverwachting om deze betaalbaar te houden.

Heb je er wel of geen begrip voor dat werknemers in het openbaar vervoer gaan staken voor een lagere pensioenleeftijd?

Wel begrip: 59%

Geen begrip: 38%

Weet niet / geen mening: 3%

Volgens de vakbonden zou werken in het openbaar vervoer als een zwaar beroep gezien moeten worden. Dit zou te maken hebben met onregelmatige werktijden, agressie en fysieke belasting in een rijdend voertuig. Werknemers zouden daarom eerder moeten kunnen stoppen met werken en toch hun volledige pensioen krijgen volgens de vakbonden. Volgens tegenstanders gaat dit te veel geld kosten.

Vind jij werken in het openbaar vervoer een fysiek of psychisch zwaar beroep?

Ja: 37%

Nee: 46%

Weet niet / geen mening: 17%

Zzp-ers: Verplichte pensioenopbouw?

Zzp-ers verplicht pensioensparen?

Er is ook discussie over het pensioen van zzp-ers, zelfstandige ondernemers zonder personeel. Zzp-ers zijn nu niet verplicht te sparen voor hun pensioen, zoals mensen in loondienst. Ze moeten dus zelf weten of en hoe ze hun aanvullend pensioen regelen. Er zijn nu partijen die zzp-ers willen verplichten te sparen voor hun pensioen, bijvoorbeeld via een pensioenfonds. Dit om te voorkomen dat een deel van de zzp-ers later financieel in de problemen komt. Anderen vinden dat zzp-ers de vrijheid moeten houden hier zelf een keuze in te maken: zo kunnen ze er bijvoorbeeld voor kiezen hun tarieven lager te houden, door een periode niet of weinig te sparen voor hun pensioen.

Vind je dat de overheid zzp-ers wel of niet moet verplichten om te sparen voor een aanvullend pensioen?

Wel verplichten: 46%

Niet verplichten: 39%

Weet niet / geen mening: 15%

Zzp-ers niet voor

Aan het onderzoek deden ruim 1300 zzp-ers mee. Zij zien zelf niet veel in een verplichte pensioenopbouw: 20 % is voor verplichten, 66% is tegen, 14 % weet het niet. "Wij regelen dat zelf wel", zeggen ze. Vaak zetten ze zelf geld weg voor hun pensioen, op de bank of in de vorm van beleggingen. Bij pensioenfondsen moet je maar afwachten wat je uitgekeerd krijgt is het idee. Veel zzp-ers hebben het liever zelf in de hand en verwachten zo meer rendement. Ook wordt vaak genoemd dat ze hun huis zo veel mogelijk afbetalen zodat ze na hun pensioen niet zo veel geld meer nodig hebben om van te leven.

Zzp-ers:

Arbeidsongeschiktheidsverzekering?

Zzp-ers verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering?

Er is ook discussie over wel of geen verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp-ers. Nu zijn zzp-ers niet verplicht zich te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid, waarbij ze dan een maandelijks bedrag ontvangen als ze ziek worden. Mensen in loondienst worden wel standaard doorbetaald als ze ziek zijn.

Er zijn nu partijen die zzp-ers willen verplichten een dergelijke verzekering af te sluiten. Dit om te voorkomen dat een deel van de zzp-ers later financieel in de problemen komt als ze langdurig ziek worden en niet kunnen werken. Anderen vinden dat zzp-ers de vrijheid moeten houden hier zelf een keuze in te maken: zo kunnen ze er bijvoorbeeld voor kiezen hun tarieven lager te houden, door een dergelijke verzekering niet af te sluiten.

Vind je dat de overheid zzp-ers wel of niet moet verplichten om zich te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid?

Wel verplichten: 54%

Niet verplichten: 33%

Weet niet / geen mening: 13%

Zzp-ers zelf zijn hier ook niet voor: 27 % is voor verplichten, 65% is tegen, 8% weet het niet.

Pensioenakkoord?

Denk je dat het vakbonden, werkgevers en het kabinet gaat lukken om voor de zomer een pensioenakkoord te sluiten?

Ja: 61%

Nee: 16%

Weet niet / geen mening: 23%

Rol vakbonden

Vertrouwen in vakbonden matig

Hoeveel vertrouwen heb je over het algemeen in vakbonden?

Vertrouwen: 33%

Weinig tot geen vertrouwen: 54%

Weet niet 13%

'Vakbonden vervullen een belangrijke functie in de Nederlandse samenleving.'

Eens: 46%

Oneens: 30%

Weet niet 24%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden van 21 tot en met 27 mei 2019. Aan het onderzoek hebben 26.744 leden van het EenVandaag Opiniepanel meegedaan. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Het Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Panelleden beantwoorden vragen op basis van online onderzoek en krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 70 procent van de panelleden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker petra.klapwijk@eenvandaag.nl

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

